

Komentář: Ukončení podpory obnovitelných zdrojů mne nepřekvapuje

Redaktor magazínu Nazeleno.cz Karel Murtinger reaguje na oznámení šéfky Energetického regulačního úřadu. Alena Vitásková ve středu 25. dubna 2012 prohlásila, že stát od roku 2014 přestane dotovat obnovitelné zdroje energie.

26. 04. 2012 | Karel Murtinger

Ve zkratce:

"Ještě horší, než jasně plánované a předem avizované rozhodnutí, je současná praxe. Teoreticky se sice mohou instalovat třeba fotovoltaické elektrárny na střechy, ale v mnoha oblastech vám je do sítě nepřipojí," komentuje situaci autor.

K tématu o [ukončení podpory obnovitelných zdrojů](#) se již vyjádřil kde kdo. Dovolím si přidat pár poznámek z pozice člověka, který nemá rád dotace deformující trh, a který v minulosti kritizoval vysokou podporu fotovoltaiky.

"Podpora formou **garantovaných výkupních cen** je riskantní operace."

V anketě E15 na otázku: „Měl by stát přestat podporovat obnovitelné zdroje energie?“ odpovědělo 60 % respondentů ANO, všechny a plošně. 23 % ANO, ale selektivně. A jen 17 % NE.

Myslím, že jsme v zásadě tušili, že postoj veřejnosti a tím pádem i politiků je spíše negativní. Takže mne úvahy o co nejrychlejším zastavení podpory nijak nepřekvapují. Dovolím si dokonce tvrdit, že ještě horší, než nějaké jasně plánované a předem avizované rozhodnutí, je současná praxe. Teoreticky se sice mohou [instalovat třeba fotovoltaické elektrárny na střechy](#), ale v mnoha oblastech vám je [do sítě nepřipojí](#).

Podpora formou **garantovaných výkupních cen** je v dnešním, rychle se měnícím světě, riskantní operace. Je to jako plavba mezi Skyllou a Charybdou. Když je podpora

nastavena moc vysoko, dojde k příliš rychlému rozvoji a tudíž na ni vydáme příliš mnoho peněz. A zcela to deformuje trh. Když je příliš malá, tak se rozvoj oboru zastaví a za své peníze nedostaneme protihodnotu. Pro investory v tomto oboru je nejhorší nejistota budoucího vývoje. V posledních letech jsme si to, alespoň u [fotovoltaických elektrárn](#), experimentálně vyzkoušeli. Napřed příliš vysoká podpora a příliš pomalá **reakce na snížení cen panelů**, pak nejistota [stop stavu](#) a teď úvaha o úplném zrušení podpory.

Výsledkem nakonec bude, že miliardy nalité do podpory fotovoltaiky, budou vlastně vyhozené peníze. Cílem podpory bylo nejen splnit nějakou **evropskou direktivu**, ale položit základ nové energetice, která se pak začne rozvíjet bez potřeby dotací. To jsme, zdá se, nezvládli. A jsme v situaci, kdy [obnovitelné zdroje](#) (obzvlášť fotovoltaiku) nechtějí velcí výrobci elektřiny, správce sítě, ani velká část veřejnosti a politiků. Stop stavem pro instalace a plánovaným zastavením podpory se dostaneme opět na začátek. Využití se omezí, firmy zkrachují a vynaložené miliardy budou k ničemu.

Argument, že si to ekonomicky nemůžeme dovolit, není už příliš relevantní. Pokud by se povolovaly jen **malé instalace na střechách** a výkupní cena se pružně přizpůsobovala situaci na trhu, tak náklady státu budou nesrovnatelně menší, než na podporu velkých zařízení **s vysokou výkupní cenou**.

Podporu sice nemám rád, ale bez ní se fotovoltaika zatím neobejde. Dokud nebude k dispozici rozumně levná **akumulace elektřiny**, tak se bohužel fotovoltaické systémy bez připojení k rozvodné síti nedají efektivně provozovat. Výkup této elektřiny proto ještě dlouho bude vyžadovat nějakou malou podporu. Pro naši síť, zvyklou na velké elektrárny a sjednané odběrové diagramy, není elektřina z fotovoltaických a větrných elektrárn moc cenná komodita. A tudíž její tržní cena je malá.

Není to ale jen o fotovoltaice. Jsou obavy z podpory [produkce biometanu](#), která by se mohla zvrhnout a mít ještě horší důsledky, než dřívější kritizovaný **fotovoltaický boom** (přímá soutěž s výrobou potravin). Pokud by se dotovalo tak nepružně, jako u fotovoltaiky, tak se to může stát. Jenže úplně bez podpory to asi také ještě nějakou dobu nepůjde.

Za zvlášť škodlivou formu považují dotaci spalování **dřevní štěpky** a uhlí v málo účinných elektrárnách. Bez využití **odpadního tepla**, a při používání mokré štěpky, je to vyloženě plýtvání **biomasou**. Ta by se dala zužít mnohem lépe pro výrobu **pelet** nebo v menších výtopnách.

Základní otázka, kterou bychom si měli zodpovědět ještě před tím, než se budeme bavit o výši podpory obnovitelných zdrojů je to, kolik a jaké energie budeme doopravdy potřebovat a z čeho ji zajistíme. **Dotaci obnovitelných zdrojů** jsme zavedli proto, abychom zvýšili jejich podíl na **energetickém mixu**. A získali tím výhody jako je snížení emisí, menší závislost na dovozech a do jisté míry i decentralizaci zdrojů a vytvoření nových pracovních míst. Když to zastavíme ještě před tím, než budou tyto zdroje zralé a konkurenceschopné, tak je dosavadní úsilí a vydané prostředky zbytečné.

Když tak sleduji náladu ve společnosti a vývoj ve světě, tak možností pro výrobu elektřiny v České republice moc nezůstává. Je otázka, zda po zprísnění bezpečnostních standardů dokážeme vůbec postavit plánované **jaderné elektrárny** tak aby byly ekonomicky kompetitivní třeba s **paroplynovými zdroji**. Těžba uhlí, prolomení limitů a pokračování provozu **uhelných elektráren** je to nejhorší možné řešení z hlediska emisí CO₂. **Těžba břidlicového plynu**, která by nám umožnila z domácího plynu vyrábět relativně levně elektřinu v **paroplynových elektrárnách** asi také nemá moc šanci. Kvůli odporu obyvatel k těžbě. **Vodní elektrárny** už není kde stavět a větrné vlastně také ne. Skoro se zdá, že jediné zbývající řešení bude dovoz elektřiny. To nás může nakonec v dlouhodobém horizontu přijít draž než inteligentní a vyvážený rozvoj obnovitelných zdrojů s pomocí minimálních potřebných a přesně dávkovaných podpor.

Zdroj: <http://www.nazeleno.cz/energie/komentar-ukonceni-podpory-obnovitelnych-zdroju-mne-neprekvapuje.aspx>